

Taiteella ainutlaatuisuutta ja kokemuksellisuutta rakennettuun ympäristöön

Kaisa Berry 17.1.2019

Berry Creative / Landscape Design, Art and Art Consulting
www.berrycreative.fi

**Kaupungit tiivistyvät,
väestö ikääntyy, vapaa-aikaa vietetään
yhä enemmän virtuaalimaailmassa.**

**Julkisilla tiloilla ja paikoilla on suuri vaikutus
ihmisten terveyteen, liikkumiseen ja
viihtymiseen.**

**Kokemuksellinen ympäristö syntyy eri
taiteenaloja yhdistämällä.**

Hiljentymisen piha:
Yhteistyöllä tehty taide
luo tiiviistä korttelista merkityksellisen

- Asuinrakennus
- Julkinen rakennus
- Olemassa oleva rakennus
- Uusi työpaikkarakennus

1. Arabian taideteollisuuskeskus
2. Taide- ja viestintäalan ammattikorkeakoulu
3. Kauppakeskus
4. Bokvillan, asukkaiden yhteistilat ja seurakuntakeskus
5. Ala-aste
6. Päiväkotikoti ja korttelikoulu
7. Päiväkotikoti
8. Urheilupuisto
9. Raitiovaunujen päätepysäkki

KUVA HELSINGIN KAUPUNKI

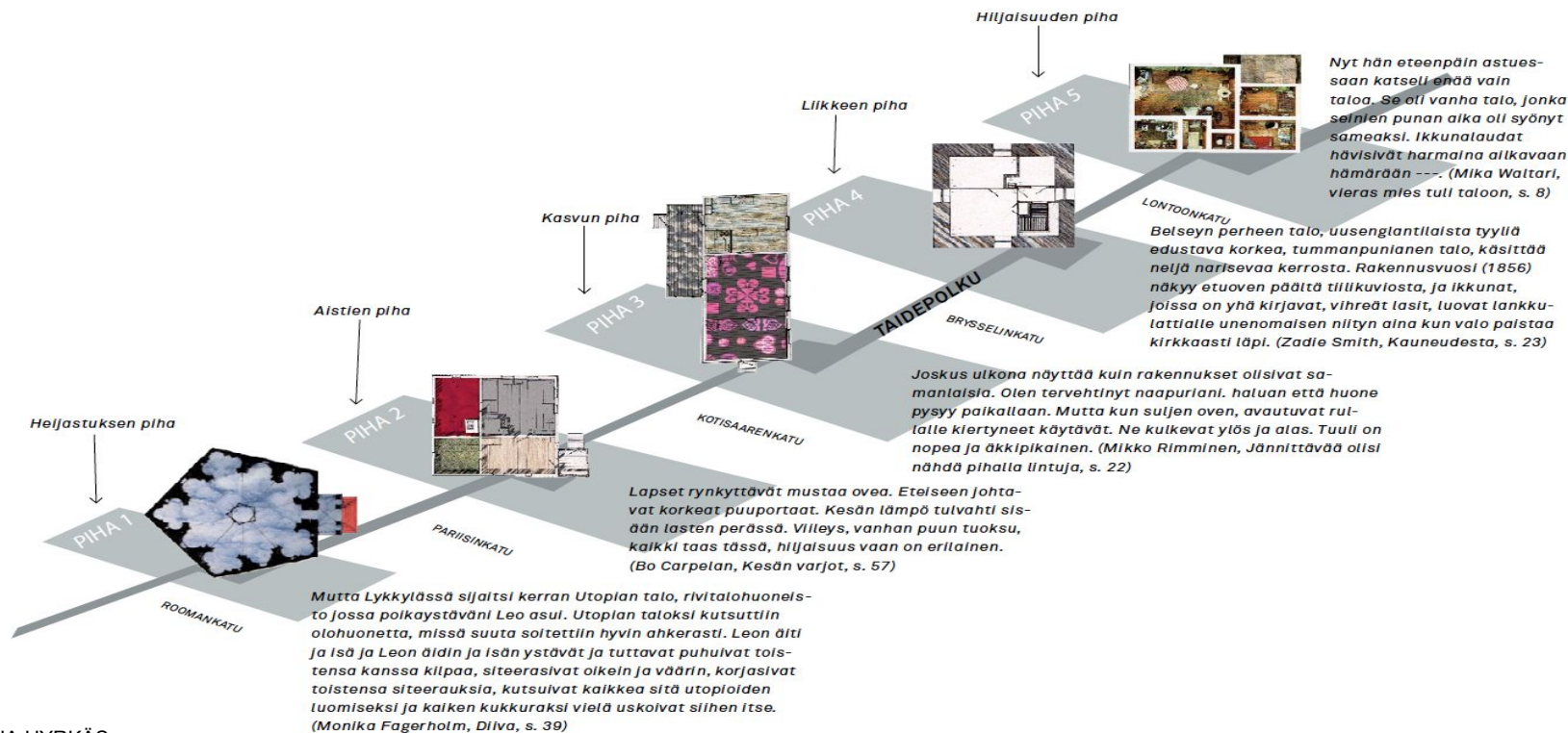
Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto, Arabianranta:

Pekka Pakkala, Mikael Sundman + työryhmä

KUVA TUULA ISOHANNI

Arabianranta, Helsinki: taidekoordinaattori Tuula Isohanni

KUVA JOHANNA HYRKÄS

Arabianrannan Toukoranta, Helsinki: Isohanni-Hyrkäs-Berry

Hiljentymisen piha

Vuosi: 2015

Tilaaja: Arabian palvelut

Yhteispihan konsepti: Kaisa Berry ja Teresa Rönkä

Yhteispihan pääsuunnittelija: Teresa Rönkä

Taidesuunnittelu: Kaisa Berry ja Timo Berry

Runoilija: Olli Sinivaara

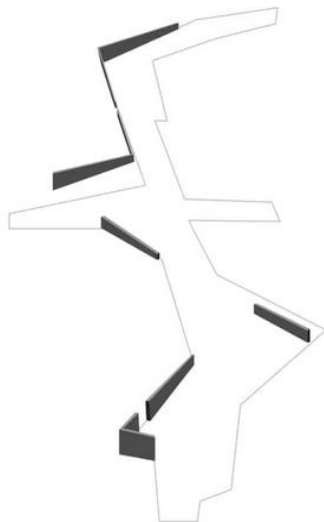
KASVILLISUUS

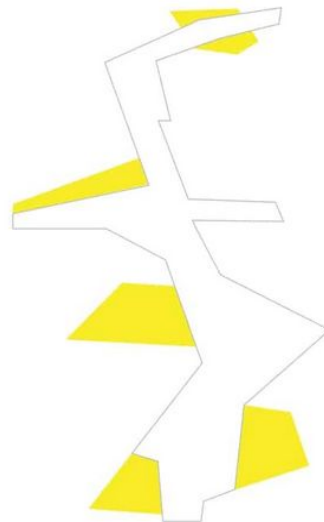
REITTI / TAIDEKIVEYS

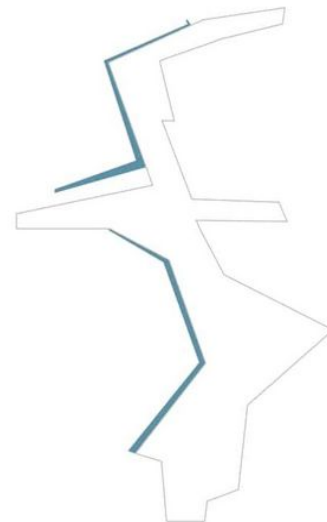
MUURIT JA ASTINKIVET

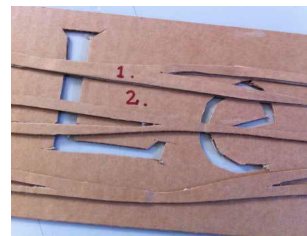
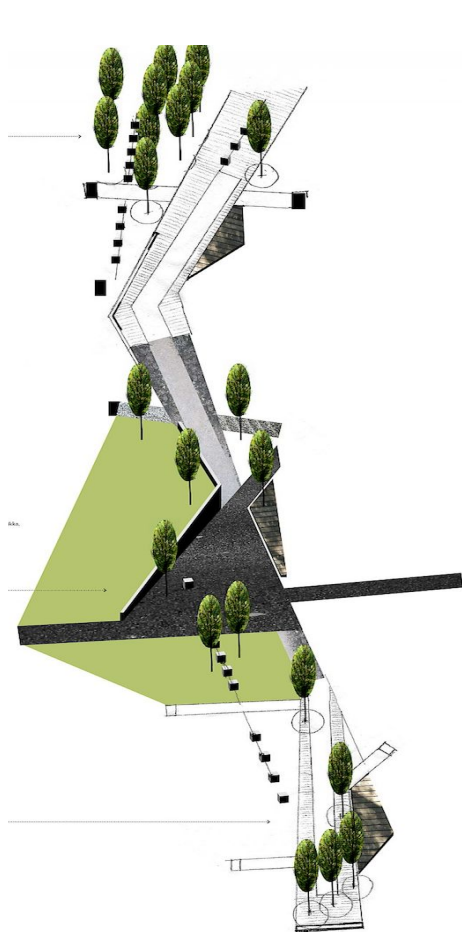

LEIKKI- JA OLESKELU

HULEVESI

äkkiä taas syntyvistä,

palaavat yhteen

vesi ja valo.

Vaivaton yhteispiha

Helsingin Arabianrannan Hiljentymisen piha on maan hienoimpia suurpihoja. Korttelin mittainen yhteistila on autoton.

KUVAT Kimmo Luukkainen/ARX, Mika Haimanen/Dejeto

Merelliset kasvit vehreyttävät betoni- ja teräsrakenteita. Pihan kolmelta erillisaukealta löytyy lasten leikkipaikkoja, jumppatelineitä, oleskelutasanteita ja jyrkeviä runomauureja. Valaistus on toteutettu taidokkaasti.

Hiljaisuuden pikaisi nimetty suurpiha on rakennettu vuosina 2013–2015, ja se on palkittu vuoden 2016 ympäristörakenteena. Kokonaisuuden takana on monia eri ammattilaisia maisema-arkkitehtidista runoilijaan.

Pihasta nauttii muun muassa Asunto Oy Helsingin Toukonliitty. Sen hallituksen puheenjohtaja **Jani Poikela** ymmärtää pihan arvon:

– Asuntomyyntöön kannattaisi täällä ohjata aina sisäpihan kautta. Antaisi hienon ensivaikutelman. Onhan tämä todella upea verrattuna kesäkaupungin vanhoihin kortteleihin, joissa joka taloyhtiöllä on maureilla eristetty lokero.

PIENTEN SUOSIKKI

Suurpiha on ollut Poikelan mukaan erityisesti lapsille mieluinen leikkikenttä.

– Sen eri osat sopivat eri leikeille ja kesällä meitä lähellä oleva vesipiste on todella suosittu. Meno menee välillä hyvin villiksi.

Samaa sanoo Heka Berliininkuja -vuokrakiinteistön talotoimikunnan puheenjohtaja **Jukka Järvenranta**.

– Autoliikennettä tai pysäköintipaikkoja ei ole, eli turvallista on.

Sekä Poikela että Järvenranta kertovat, että suurpihan ympärille ei ole syntynyt omaa spontaanista yhteisötoimintaa, vaikka niin voisi ajatella. Arabianrannan kuuluisa yhteisöllisyys toimiikin pihapiiriä laajemmalti. Esimerkiksi paikallinen koulu kerää lapset ja vanhemmat yhteen ja toimii siten sosiaalisuuden solmukohtana, suurpiha on vain pala kylänraittia.

KAUNIS JA HELPPO

Suurpihan aluetta isännöivä **Anitta Heiskanen** Kiinteistörahkola Oy:stä kertoo, että Arabianrannan yhteispihat vähentävät taloyhtiöiden johdon työtä.

Kun yhtiöllä ei ole käytännössä lainkaan omaa pihaa ja kun kortteliaukeiden huolto toimii hyvin, yhtiön hallintokin helpottuu.

Puheenjohtaja Poikelan mukaan yhteispihan toinen etu on taloudellinen. Yksittäiselle taloyhtiölle voisi tulla liian kalliiksi toteuttaa erittäin hienosti tehty piha.

Kun kustannus jakautuu isommalle alueelle, se pystytään toteuttamaan. Lisäksi mallikas piha parantaa viihtyvyyden ohella osakehuoneistojen arvoa.

VAIEN PIENIÄ RIESKOJA

Löytyy kortteliaukoiden taivaalta pilviäkin. Vaikka pihajoja ylläpidetään hyvin, niitä hallinnoiva palveluyhtiö jää helposti etäiseksi riviosakkaille. Palauteen antaminen tuntuu työläämmältä kuin tutummalle.

–Tulevaisuudessa toivoisin, että pihojen hallinto saataisiin yksinkertaiseksi ja demokraattiseksi, puheenjohtaja Poikela toivoo. ●

INFO

Lajissaan Suomen suurin

ARABIANRANNASSA

on maan laajin, kolmenoista yhteispihan keskittymä. Kokonaisuuden rakentaminen alkoi vuonna 2002, ja viimeisin eli Hiljentymisen piha valmistui vuonna 2015. Arabianrannassa on sadatosa rakentamisen kuluista sijoitettu talteeseen, mikä näkyy haastateltujen asukkaiden mukaan erittäin myönteisesti, myös Hiljentymisen pihalla.

Kide:

**Taide ja arkkitehtuuri on tehty yhdessä
ja ne ruokkivat toisiaan**

Kide

Vuosi: 2015

Tilaaja: Lujatalo

Arkkitehtisuunnittelu: L-arkkitehdit

Pääsuunnittelija: Anu Pakkala

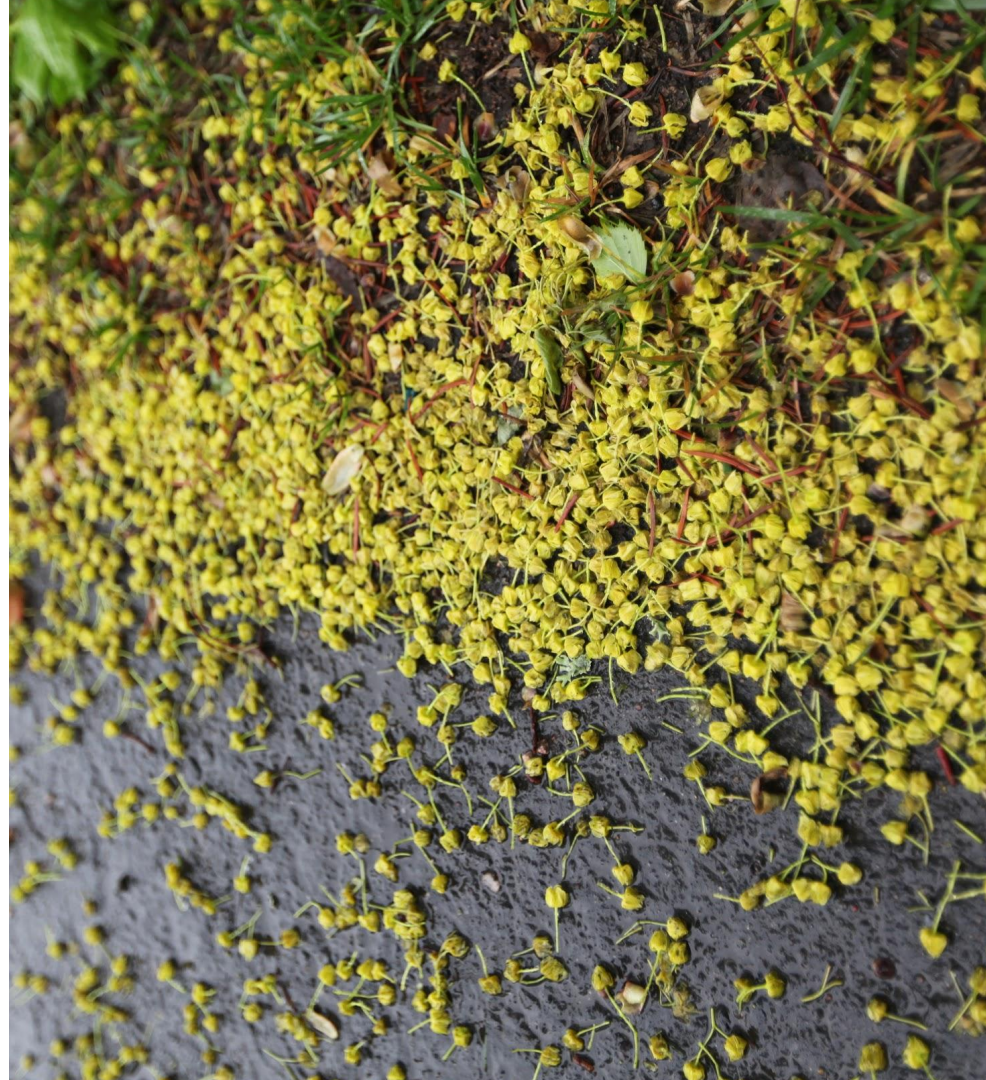
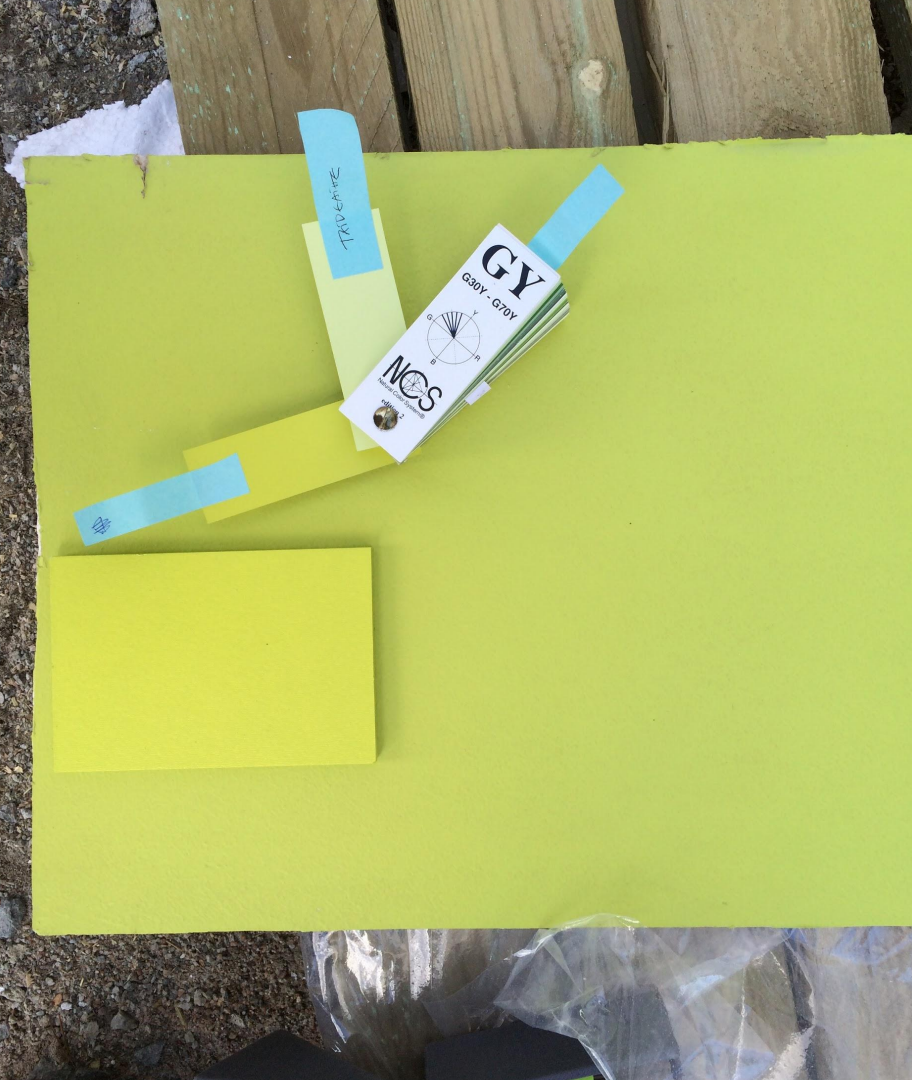
Taidesuunnittelu: Kaisa Berry / Berry Creative

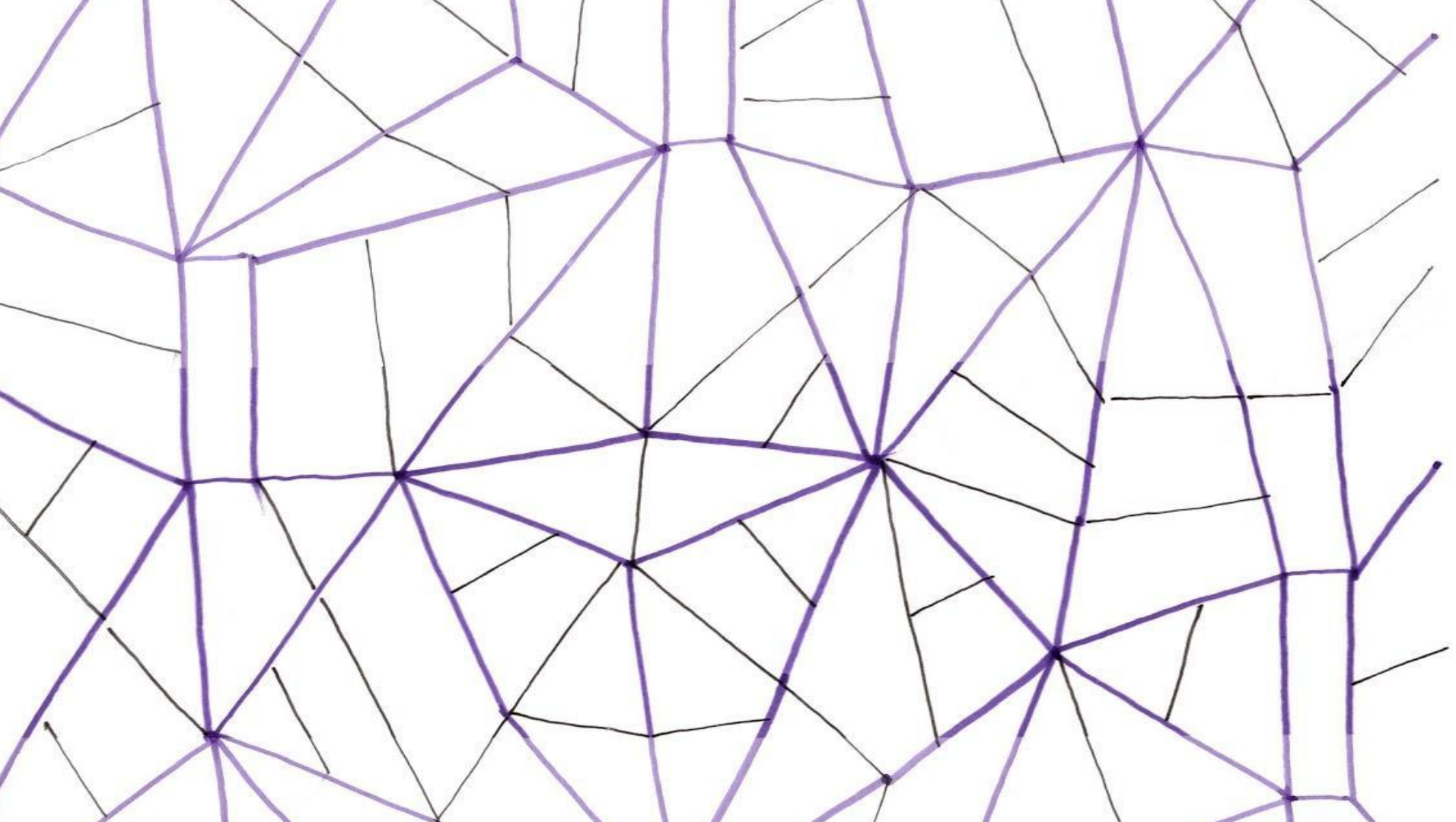

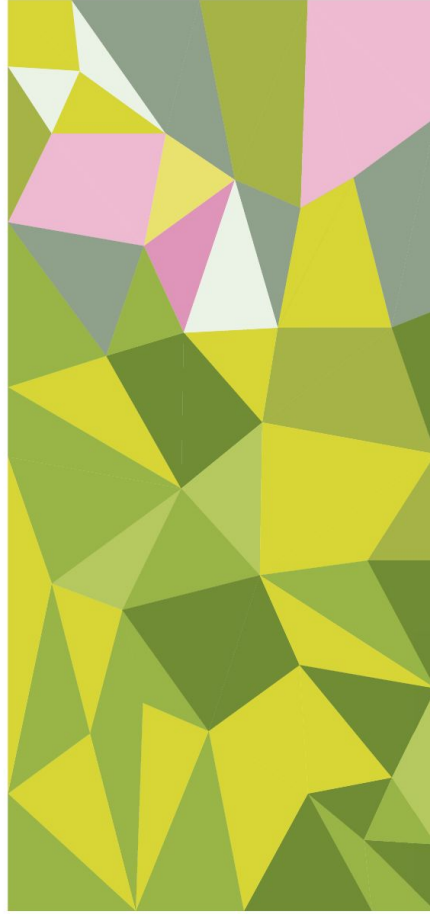

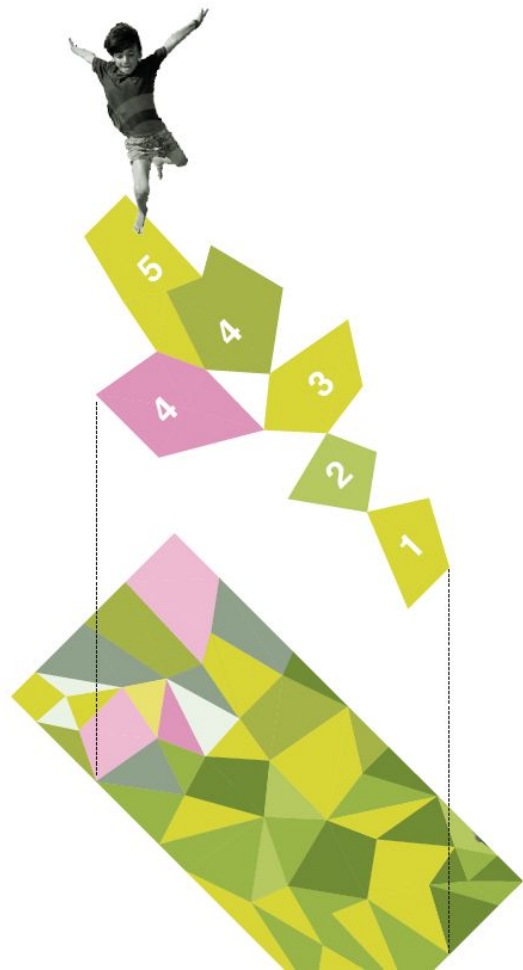
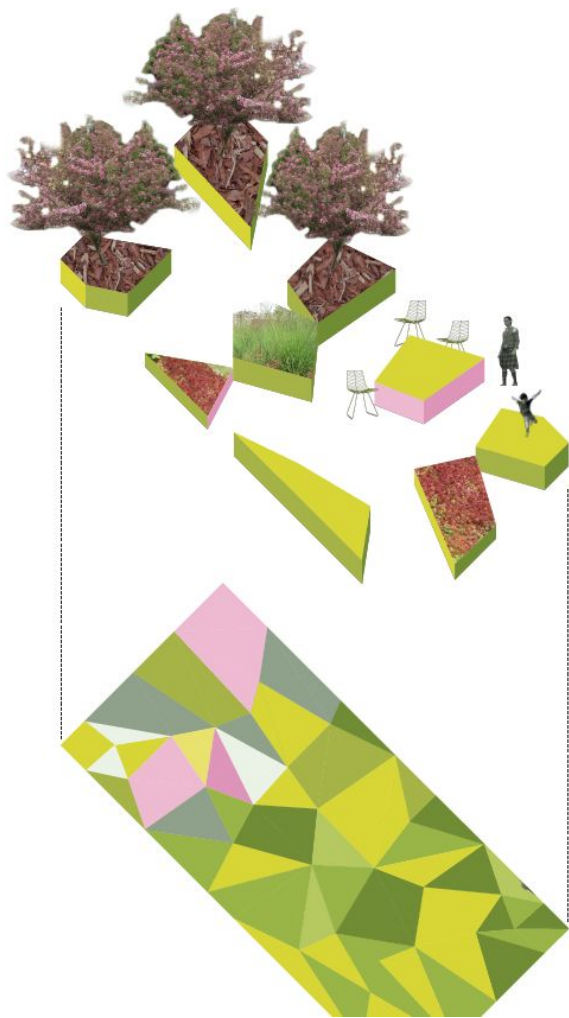

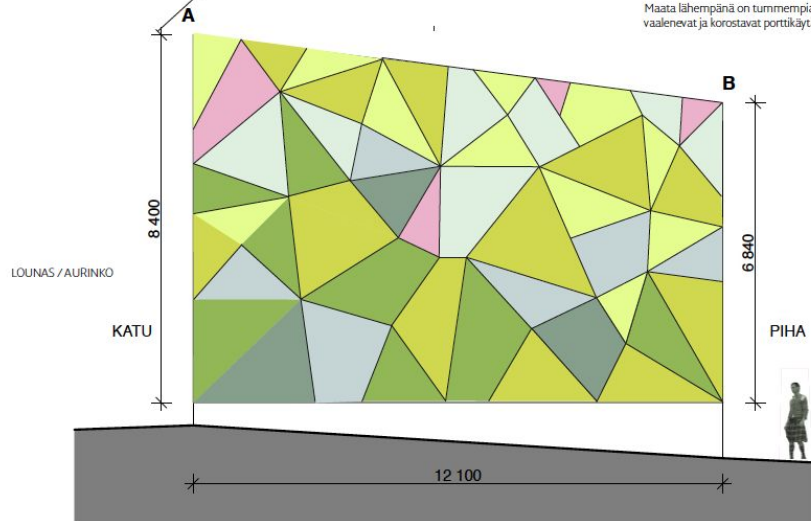

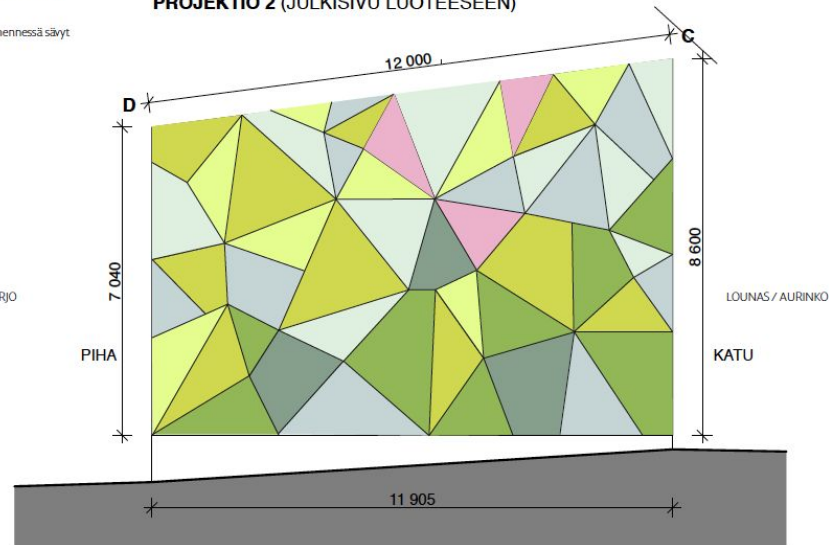
PROJEKTIO 1 (JULKISIVU KAAKKOON)

Siirtymässä kadun maailmasta pihan maailmaan värin säilytys muuttuu välilämpötilaltaan lämpimämmäksi ja korostaa kotiintulon tuntua.

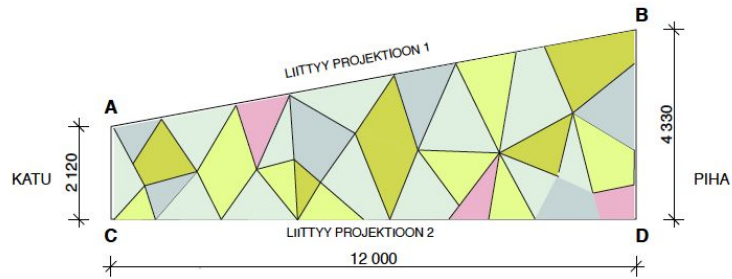
Maata lähempänä on tummempia sävyjä ja ylöspäin mennessä sävyt vaalenevät ja korostavat porttikäytävän korkeaa tilaa.

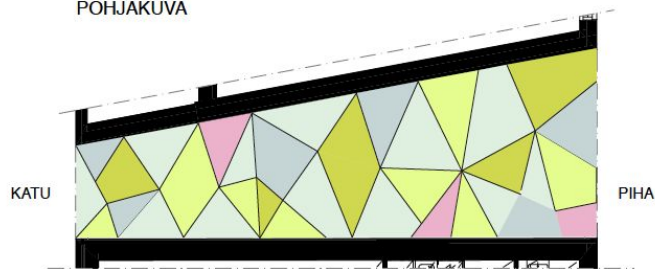
PROJEKTIO 2 (JULKISIVU LUOTEESEEN)

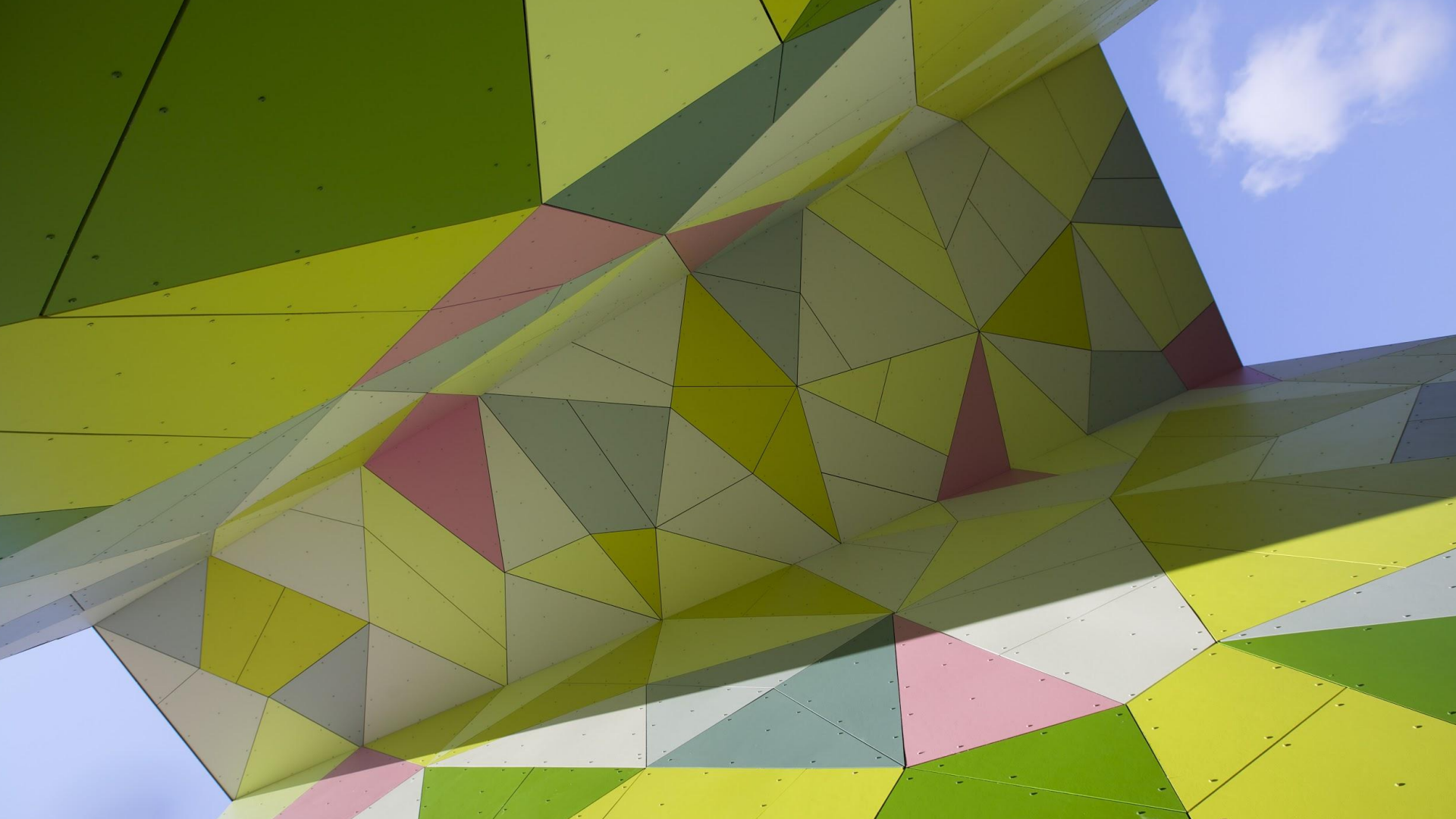
VINO KATTOPINTA (PINTAAN NÄHDEN KOHTISUORANA PROJEKTIONA)

POHJAKUVA

Joutsen:
Kokemuksellinen taide
juurruttaa paikkaan

“ELÄINHAHMOT”

1

ELÄIMEN MUOTO

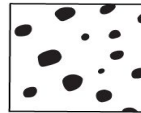
Turva-alustalla päällystetty
hiekkakumpu

2

ELÄIN- KUVIOT

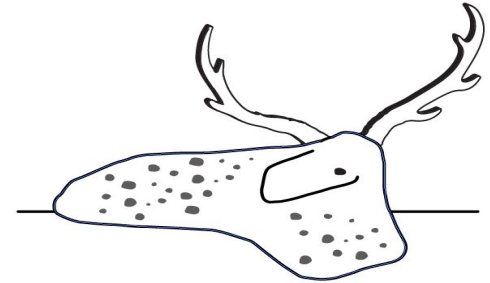
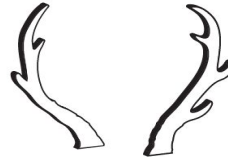
Turva-alustaan eri
värisillä kumirouheilla

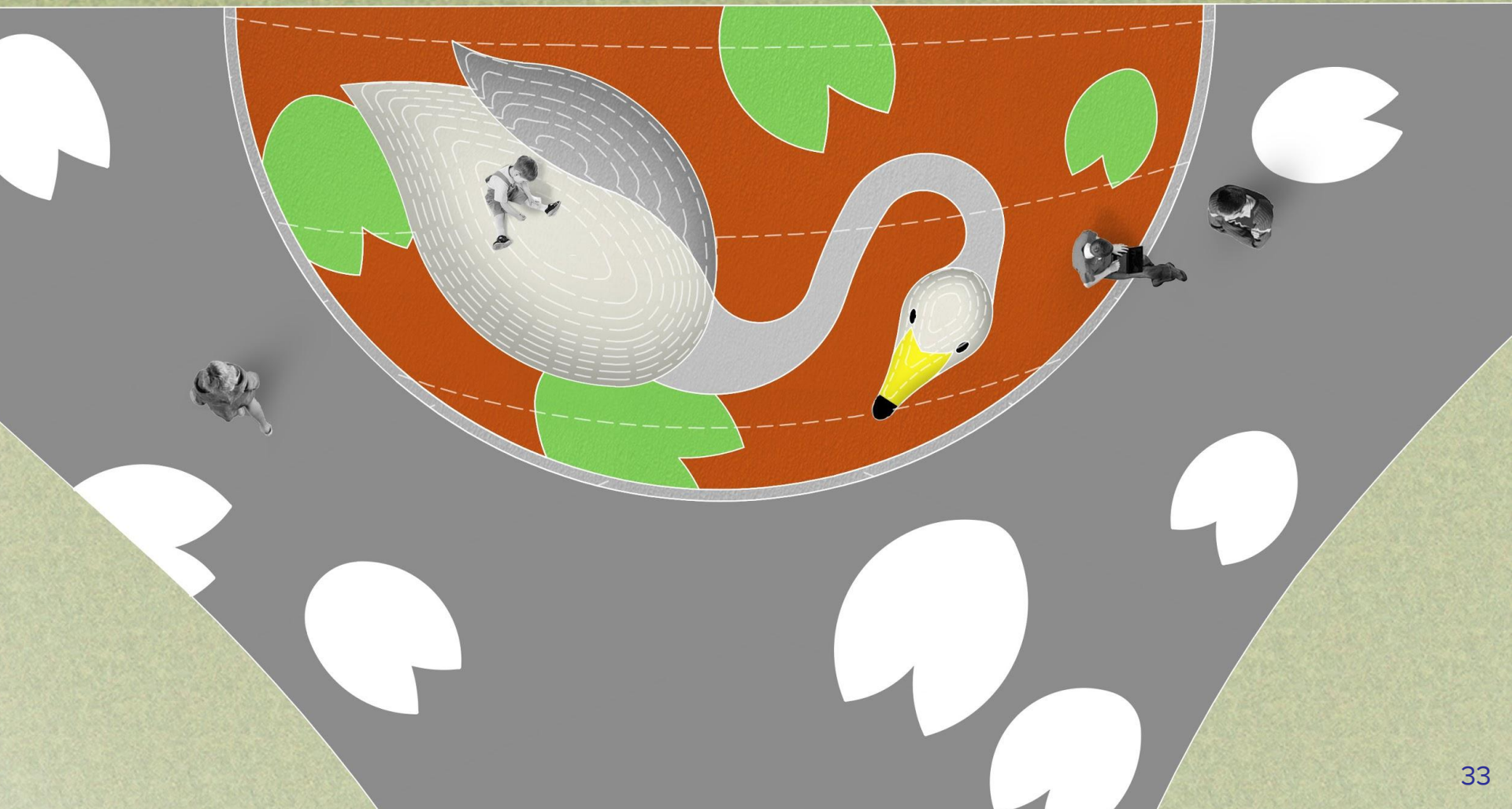
3

SARVET / KORVAT

Laserleikatusta
vanerista

Redi:

**Monimutkaisessa hankkeessa
on hyvä selkeyttää taiteen tavoitteet**

Redin taide

Vuosi: 2016-

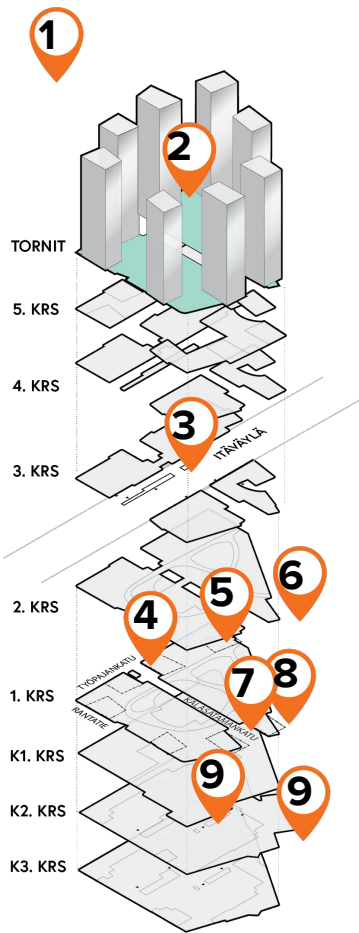
Tilaaja: SRV

Arkkitehtisuunnittelu: Helin & Co

Pääsuunnittelu: Tuomas Wichmann, Hanna

Euro, Anne Jylhä

Taidekoordinointi: Berry Creative, arkkitehdit ja SRV

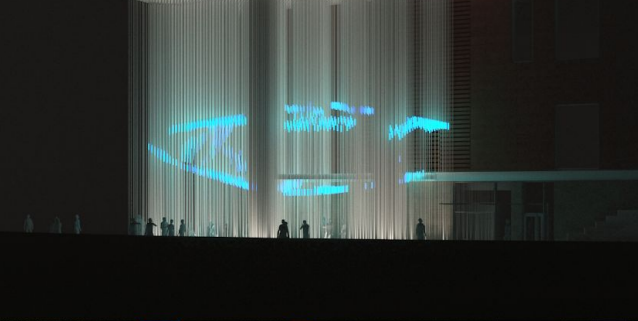
C K R

E

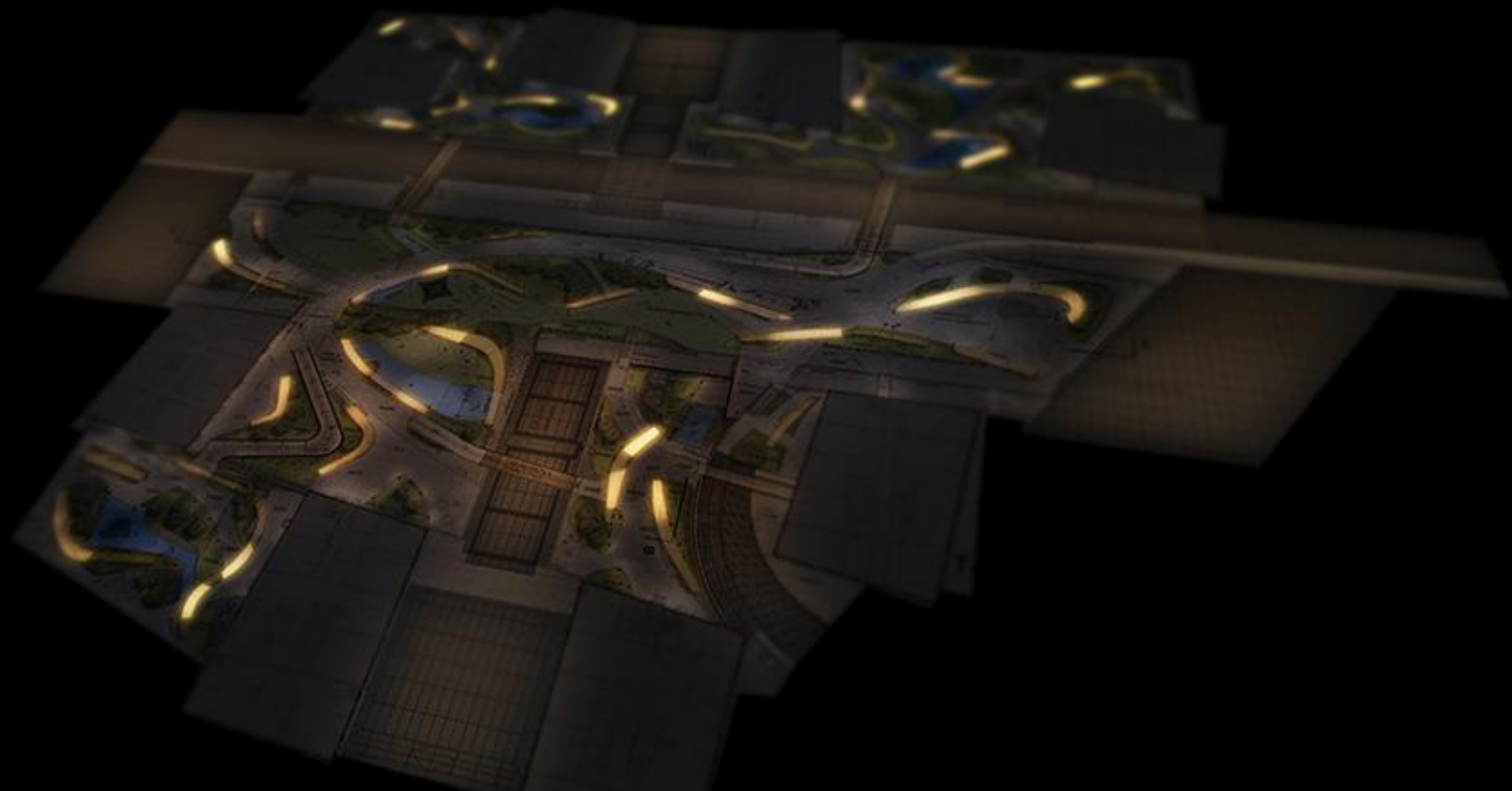
KUVA ALEKSI POUTANEN

KUVA ALEKSI POUTANEN

Mobile W, Tehyke: Jenni Rope

KUVA LDC JA MAANLUMO

Puistokansi, valopergola: Maanlumo, LCD ja Helin Co

Junatien pyöräbaana, Kenen Helsinki: Silja Rantanen

KUVA ALEKSI POUTANEN

Väre, Englantilaisaukio: Lighting Design Collective

KUVA ALEKSI POUTANEN

Past and future islands, kallioparkki: EGS

Majakka-torni: Heini Riitahuhta

KUVA ALEKSI POUTANEN

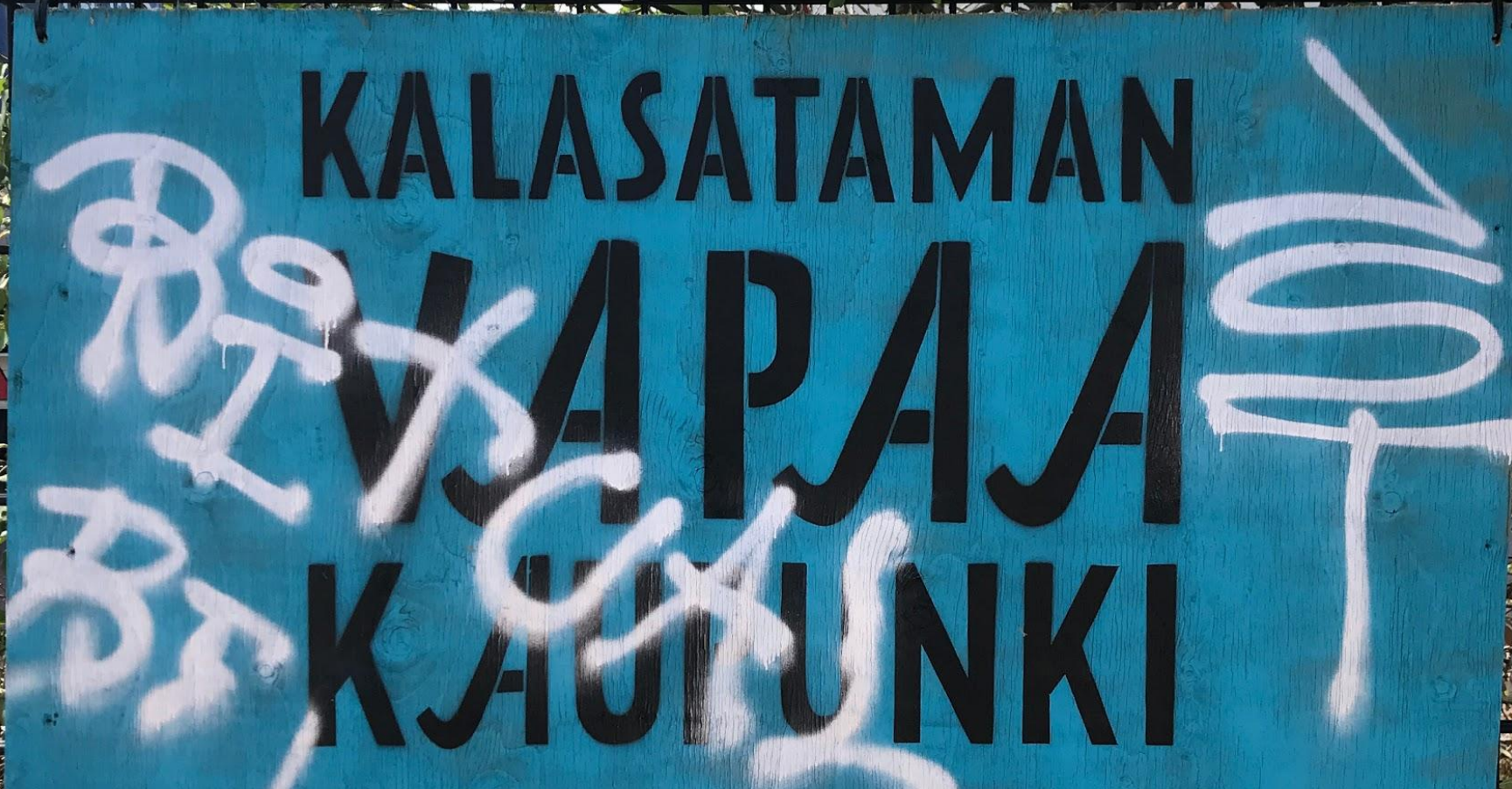
Loisto-torni, Kesä: Inni Pärnänen

KUVA ALEKSI POUTANEN

Nereidi, Kalasatamankatu: H C Berg

Redi, Kauniainen ja Amos Rex:
Väliaikaisella- ja osallistavalla taiteella
voidaan antaa lupaus tulevast
ja rakentaa alueen kulttuuria

Vapaakaupunki: Jaakko Blomberg & Co

KUVA ANNE VASKO

Mur-karhu: Anne Vasko ja Kaisa Happonen

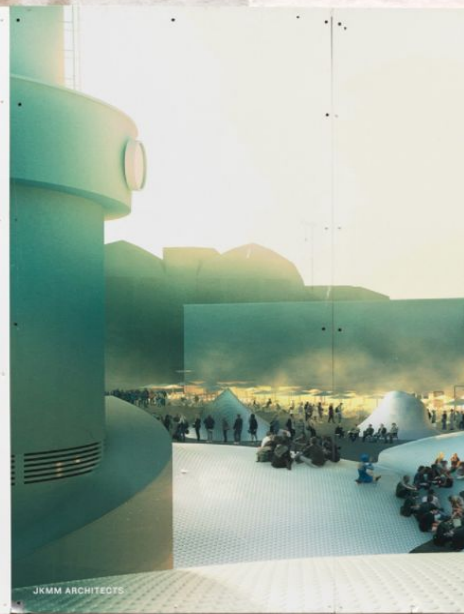
Rytmi - Väliaikainen puisto: Berry Creative

Ei koske
työmaaliikennettä

Gäller ej
byggplatstrafik

NÄRKÄSTYS JA AHDISTUS
POISTUU TYKKÄNÄÄN
IHAN PIAN. ❤️ AMOS REX

Amos Rex väliaika: Berry Creative

Rantakartano:

**Taide on hyvä nivoo osaksi hanketta
jo kaavoitusvaiheessa.
Yhteissuunnittelu tuo näkökulmia.**

Kaupunki

Leikittävä
vesiaihe

Hulevesiaiheen
alkupiste

Veistoksellinen
hulevesikouru

Puutarha

Taidejulkisivu

Puun lämpö

Taideviherseinät

Liikunta-
aiheinen taide

Köynnösjulkisivut

Integroituva taide

Luonto

Maatuva taide

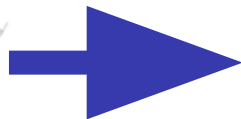
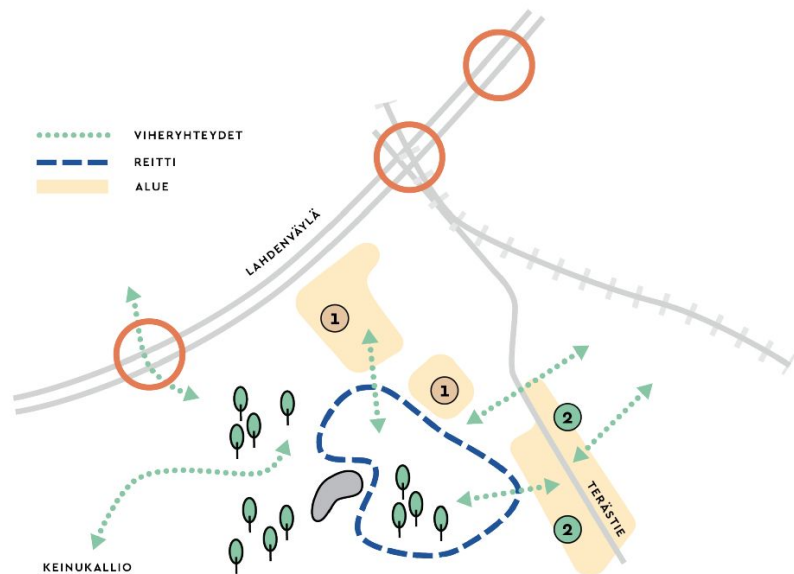
Hulevesipainanne

Luonnonmukainen
kouru

Kerava:

**Alueen brändin rakentamisessa taide on
yksi keino**

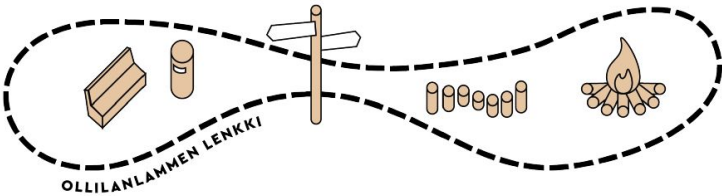

KALUSTEET

OPASTUS

LEIKKI JA
LIIKUNTA

LEVÄHDYS-
PAIKAT

**Miten tilata taidetta
rakennushankkeeseen?**

Tietoa löytyy mm. seuraavilta tahoilta:

- **Taiteen edistämiskeskuksen julkisen taiteen asiantuntijapalvelut**
- **Taide rakennushankkeessa RT-kortti**
- **Prosenttiperiaatteen käsikirja tilaajille**
- **Prosenttiperiaatteen käsikirja taiteilijalle**
- **Ornamo**
- **Suomen taiteilijaseura**

Taidehankkeen eteneminen:

- Taideohjelma /taiteen yleissuunnitelma/taidekaava
- Päätös taiteen toteuttamisesta ja rahoituksesta
- Taiteen ohjausryhmän/ hankintaryhmän perustaminen
- Koordinaattoritahon kiinnittäminen hankkeen
- Käytännön taidekoordinointi
- Valmistumisen jälkeen huolto- ja ylläpito

Koordinaattorin työlistaa:

- Aikataulun laadinta
- Budjetin laadinta ja seuranta
- Sopivien taidehankintamuotojen kartoitus
- Taiteilijavalintojen valmistelu
- Sopimukset
- Tiedotus
- Yhteydenpito
- Huoltokirjat

Esimerkkejä taiteen hankintatavoista:

- **Yleinen taidekilpailu**
- **Kutsukilpailu**
- **Avoin portfoliohaku**
- **Suora luonnostilaus**
- **Luonnostilaus useammalta taiteilijalta samaan kohteeseen**
- **Osallistava tapahtuma**

Ajatuksia tulevaan:

**Tehdyn luontokokemuksen ja kestävä
kehityksen huomioiminen**

Zürich, Sveitsi: Studio Vulkan

Nordhavn, Kööpenhamina, Tanska: tekijä tuntematon

**Riippumatta siitä kuka tilaa, kaavoittaa,
rakennuttaa, rakentaa, suunnittelee tai
taiteilee tärkeintä on se, että alueista,
kaupungeista, kaupunginosista ja
paikoista tulee hyviä asua, elää ja toimia
niiden käyttäjille.**

Kiitos!

KOORDINOINTI

Taideohjelman käytännön toteutumisesta alueella vastaa taidekoordinaattori, joka työskentelee tiiviissä vuorovaikutuksessa hankkeen keskeisten toimijoiden kanssa. Taidekoordinaattori toimii tulkkina taiteilijan, arkkitehdin ja rakennuttajan välillä. Koordinaattori huolehtii yhteistyön sujumisesta taiteilijan, tilaajan ja taidehankkeen kannalta keskeisten toimijoiden kanssa. Taidekoordinaattori huolehtii taiteilijoiden kiinnityksestä hankkeeseen ja tekee hankintaryhmälle ehdotuksen kunkin kohteen taiteen hankintamuodosta.

SOPIMUKSET

Taidekoordinaattori valmistelee luonnos- ja toteutussopimukset yhteistyössä tilaajan kanssa. Sopimukset laaditaan kaksivaiheisina.

TIEDOTUS

Taideohjelmassa pyritään löytämään ja vahvistamaan alueen identiteettiä rakentavia ja vahvistavia seikkoja. Taide voi olla yksi keskeinen keino herättää mielenkiinto Ranta-Kartanon aluetta kohtaan. Alueen viestinnässä taide ja muotoilu voidaan ottaa yhdeksi keskeiseksi elementiksi

mukaan. Tällöin taiteen viestintä alkaa myös rakentamaan mielikuvaa alueesta.

KEINOT TAIDEOHJELMAN TOTEUTUMISEN VARMISTAMISEEN

Tontinluovutusehdoissa on aina lähtökohtana taideohjelman toteutumisen varmistaminen. Kaavamääräyksillä edellytetään noudatettavaksi taideohjelmaa. Ranta-Kartanon alueen yleisten alueiden toteuttamisessa taideohjelma on suunnittelun lähtökohtana.

RAHOITUSMALLIVAIHTOEHTOJA

Tontinluovutusehdot

Tontinluovutusehtoihin voidaan asettaa taidevelvoite, joka velvoittaa toteuttajaa toteuttamaan tietyllä summalla taidetta kohteeseen.

Rahastomalli

Rahastomallissa alueen rakennuttajilta kerätään määrätty osa rakennuskustannuksista yhteen rahastoon. Rahoitusosuus voidaan määrittellä esimerkiksi rakennettavan kerrosalan kautta. Rahastosta voidaan kustantaa alueelle sekä pysyviä että väliaikaisia teoksia. Rahastomallilla

voidaan kohdentaa rahaa myös esim. alueen väliajan taiteeseen tai kulttuuritoimintaan. Rahoitusmallin avulla alueille voidaan toteuttaa merkittäviä julkisiin tiloihin sijoitettavia teoksia. Mallia käytettäessä on tärkeää sopia teosten omistuksesta ja huollosta jo varhaisessa vaiheessa. Rahastomalli on mielekäs kohteissa, joissa taiteelle laaditaan alueen käsittävä ohjelma. Ranta-Kartanossa rahastomalli voisi olla toimiva ja sopivan joustava.

HUOLTOKIRJA

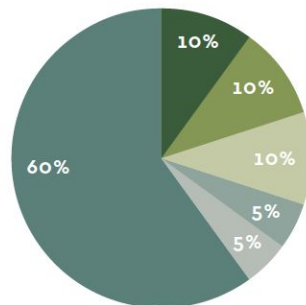
Taiteilijavalinnoissa ja teoksissa huomioidaan teosten elinkaari ja huollettavuus. Teosten tulee olla joko itsessään helppohoitaisia ja ilkeäkestäviä tai mikäli käytetään materiaalina esim. puuta

tulee osien olla kohtuullisella työllä vaihdettavia. Osa taiteesta tulee olemaan luonteeltaan väliaikaista tai ajan myötä muuttuva.

BUDJETTI

Ranta-Kartanon taiteen arvioitu budjetti vuonna 2018 on 1 000 000 € + alv. Taideohjelmassa on esitetty useita mahdollisia kohteita taiteelle, joista kaikkia ei voida tämän budjetin puitteissa toteuttaa. Alueen suunnittelun edetessä lopulliset toteutettavat taidekohteet tarkentuvat.

Budjetin alustava jakautuminen eri osa-alueiden välillä

- Taidekoordinointi
- Väliaika
- Yhteisön rakentaminen
- Taiteen ja suunnittelun yhdistämisen kustannukset
- Huolto ja ylläpito
- Pysyvät teokset

RANTA-KARTANON TAITEEN HANKINTARYHMÄ

Taideohjelman toteutumista valvoo tilaajan asettama taiteen hankintaryhmä. Hankintaryhmä valvoo ja ohjaa työhön kiinnitettävän koordinaattorin työtä. Taidekoordinaattori valmistelee hankintaryhmälle esitykset hyväksyttäväksi.

AIKATAULU

Alla esitetty aikataulu on suuntaa antava. Aikataulua päivitetään alueen suunnitelmien edetessä.

TAITEILIJAVALINNAT

Ranta-Kartanon kokoisella alueella on mielekästä käyttää useita eri taiteen tilauskeinoja. Taiteen hankintaryhmä ja taidekoordinaattori yhdessä valitsevat kuhunkin kohteeseen sopivan taiteen hankintamuodon.

Avoin portfoliohaku

Hankkeesta voidaan tiedottaa eri taiteilijajärjestöjen tiedotuskanavissa ja pyytää taiteilijoita ilmoittamaan kiinnostuksensa lähettämällä portfolio hankkeen taidekoordinointiin/taiteen hankintaryhmälle.

Suora luonnostilaus

Suora luonnostilaus on perusteltu hankintamuoto silloin, jos tiedetään tarkasti jo tietty taiteilija, joka halutaan kiinnittää kohteeseen.

Luonnostilaus useammalta taiteilijalta samaan kohteeseen

Ruotsissa käytössä olevaa mallia, jossa pyydetään luonnosta useammalta taiteilijalta samaan kohteeseen on viime aikoina pilotoitu Suomessa. Pyydetään luonnosta samaan kohteeseen saadaan useampi luonnosvaihtoehto ilman kilpailujärjestelyjä. Tällöin kaikille taiteilijoille maksetaan kohteesta luonnospalkkio.

Kutsukilpailu

Kutsutaan useampi taiteilija tekemään luonnos tiettyyn kohteeseen.

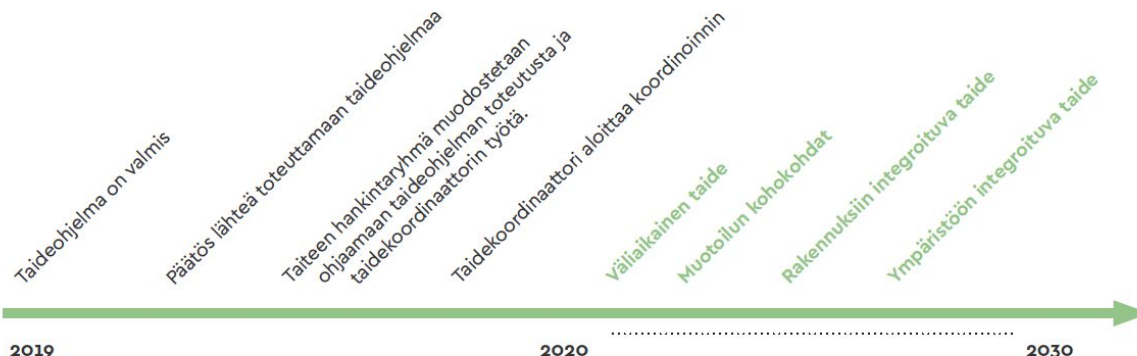
Avoin kilpailu

Etsitään taideteosta avoimella kilpailulla. Tällöin saadaan paljon vaihtoehtoja, joista valita. Avoin kilpailu vaatii aikaa ja ennakkojärjestelyjä. Kilpailu voidaan tehdä yksivaiheisena tai kaksivaiheisena, jossa ensimmäisestä vaiheesta valitaan tietty määrä ehdotuksia jatkotyöstöön toiseen vaiheeseen. Avoimeen kilpailuun voidaan yhdistää myös kutsukilpailu, jos halutaan mukaan kilpailemaan tietyt taiteilijat tai taiteilijaryhmät. Tällöin mukaan kutsuttaville taiteilijoille maksetaan työstä luonnospalkkio.

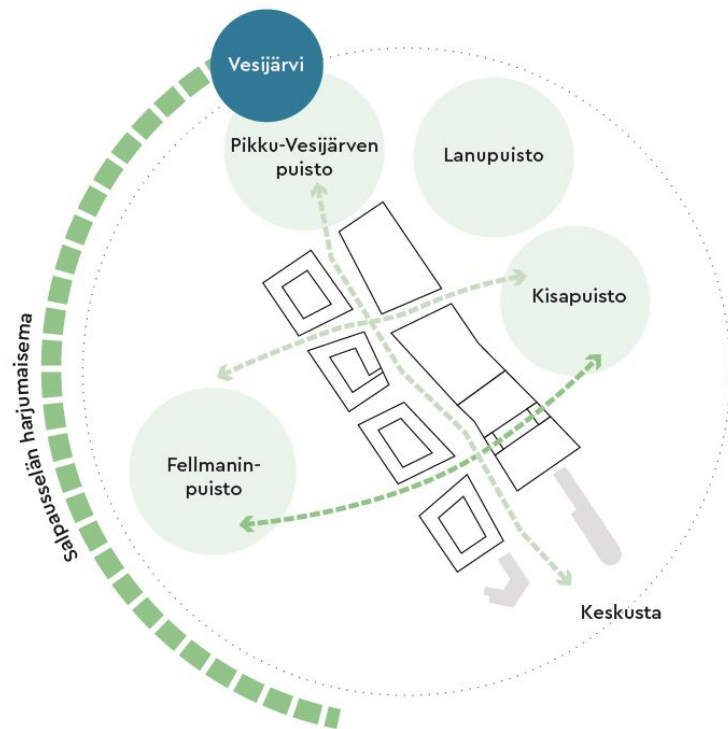
Osallistava tapahtuma

Osa taidebudjetista voidaan säästää myöhempään vaiheeseen ja antaa alueen uusien asukkaiden vaikuttaa julkisten tilojen taiteeseen. Asukkaita voidaan osallistaa sekä taiteen ideointiin että tekemiseen. Osallistaminen saa asukkaat tuntemaan alueen omakseen ja sitoutumaan siihen. Myöhemässä vaiheessa määritelty taide voi auttaa ratkaisemaan haasteita, joita ei vielä ole tunnistettu.

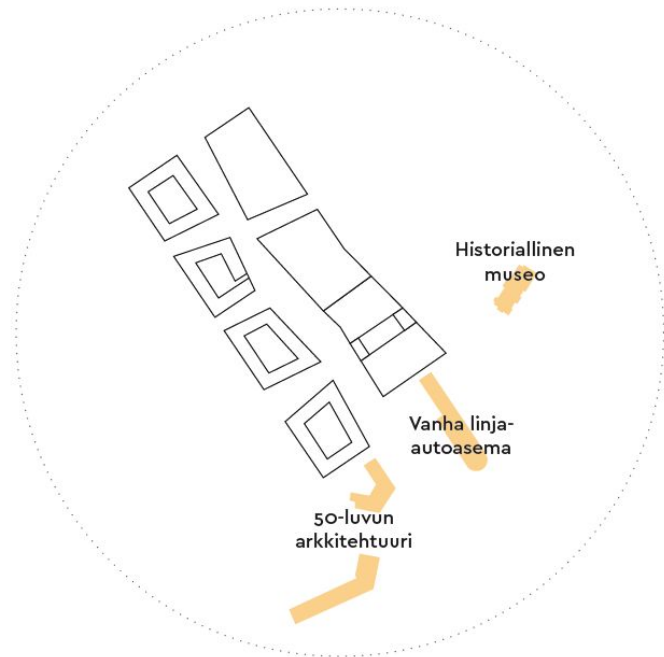
Alustava aikataulu

TAIDEOHJELMAN LÄHTÖKOHDAT

Liittyminen ympäristöön

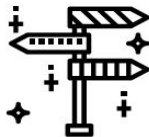
Ympäröivä rakennuskanta

Miksi taide?

Elämyksiä kaikille

Julkinen taide kaupunkitilassa luo elämyksiä ja uusia merkityksiä kaikkien nautittavaksi sekä tukee kaupunkikulttuuria.

Identiteetin luominen

Taide luo alueelle identiteettiä, ja teokset toimivat tunnistettavina yhteisinä maamerkkeinä.

Yhteisöllisyys

Teosten ympärille voi muodostua yhteisöllisyyttä. *(Prosenttiperiaatteen käsikirja, 2015)*

Rahallinen arvo

Taide nostaa asuinalueiden ja kiinteistöjen arvoa ja vetovoimaisuutta. *(Prosentti taiteelle TNS:ltä tilaama kyselytutkimus, 2015)*

Medianäkyvyys

Jo työmaavaiheessa taide voi tuoda rakennushankkeelle myönteistä näkyvyyttä ja mediahuomiota.

Taiteen arvostus

Taiteen ja taiteilijan arvostus voi nousta kaupunkilaisten kokiessa taidetta arkiympäristössään. *(Prosenttiperiaatteen käsikirja, 2015)*

Turismi

Taide on kaupungille imagotekijä ja houkuttelee kävijöitä sinne.

Turvallisuudentunne

Taiteen koetaan parantavan ympäristön viihtyisyyden lisäksi turvallisuutta. *(TNS 2016)* Lisäksi yli puolet tilaajille ja rakennuttajille suunnatun kyselyn vastaajista arvioi, että taide on mahdollisesti vähentänyt ilkeävaltaa alueella. *(Prosentti taiteelle TNS:ltä tilaama kyselytutkimus, 2015)*

1 Rakennuksiin integroituva taide

- 1.1 Paikoitustalon julkisivut
- 1.2 Liikunta-aiheinen taide
- 1.3 Käytävään liittyvä taide

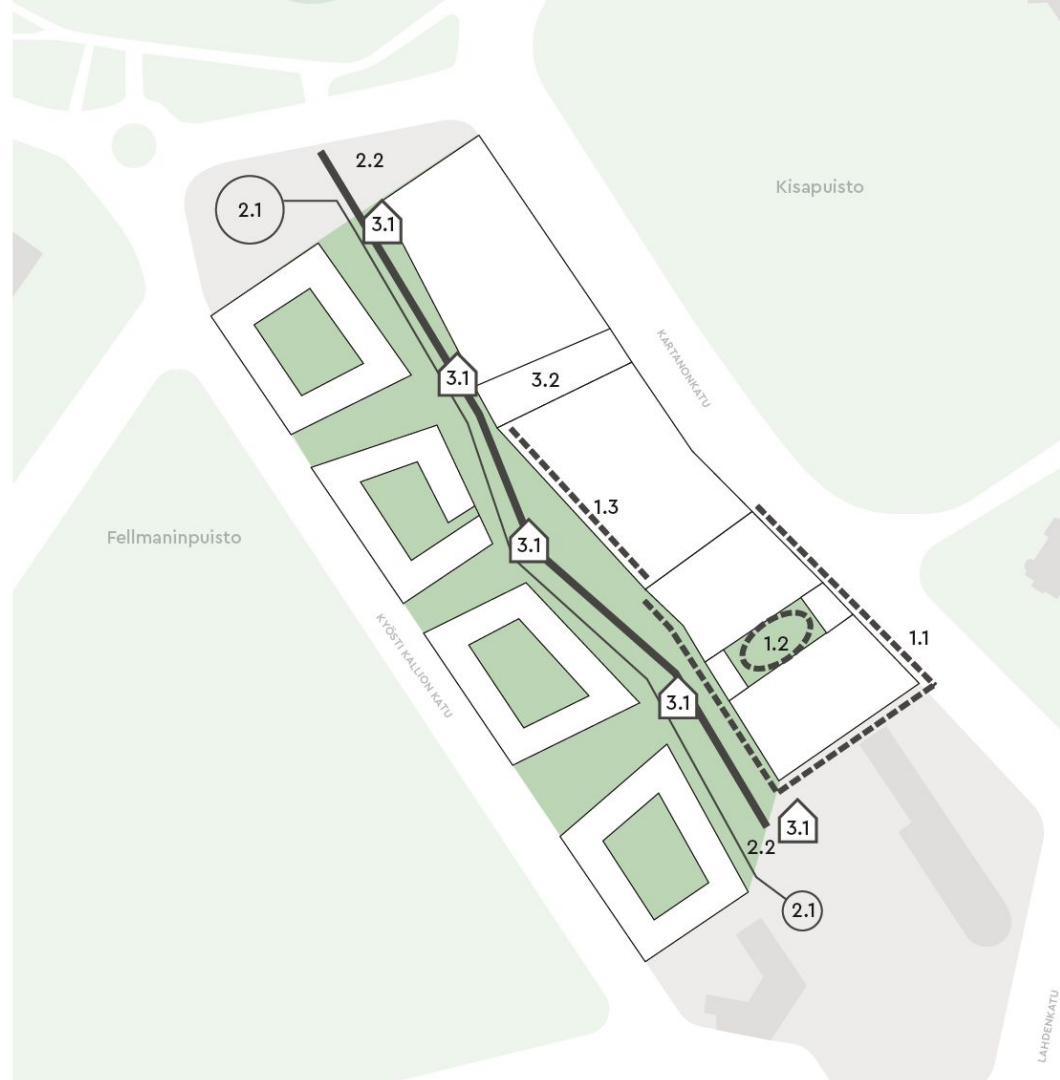
2 Ympäristörakenteisiin integroituva taide

- 2.1 Hulevesiaihe
- 2.2 Kokemuksellinen kävelyreitti

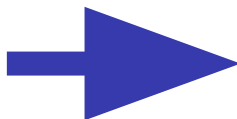
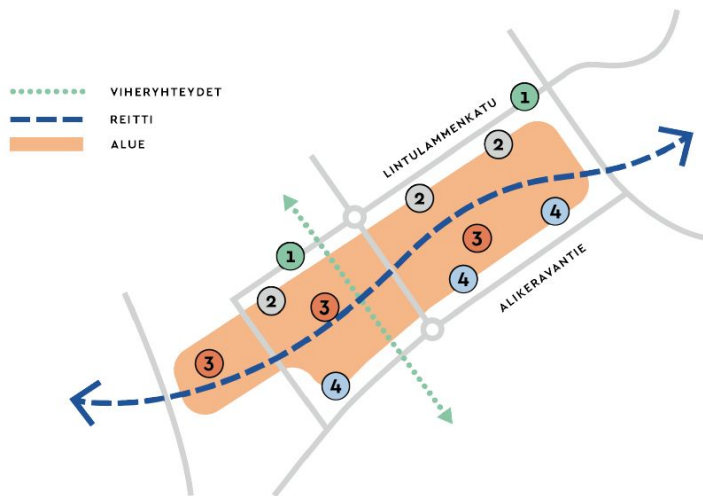
3 Muotoilun ja arkkitehtuurin kohokohdat

- 3.1 Pergolat
- 3.2 Talvipuutarhan kalustus
- 3.3 Sisäänkäynnit

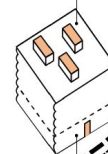
4 Väliaikainen taide

**Taide voi olla pysyvää tai väliaikaista,
itsenäistä tai integroituvaa.
Julkinen taide tuo paikkaan
omaleimaisuutta, joka lisää alueiden
laatua ja viihtyisyyttä.
Parhaimmillaan julkinen taide on
kokemuksien luomista.**

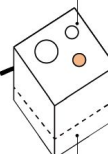

1. PUUHAILU

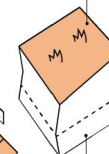

AKTIIVINEN RAITTI

2. LIIKUNTA

3. LEPO

KAIKISSA
PAIKOITUS-
TALOISSA

YMPÄRISTÖÖN INTEGROITUVA TAIDE

Ympäristörakentamiseen integroituva taide luo elämyksiä ja uusia merkityksiä demokraattisesti kaikkien ulottuville. Taiteen koetaan parantavan ympäristön viihtyisyyden lisäksi turvallisuutta.

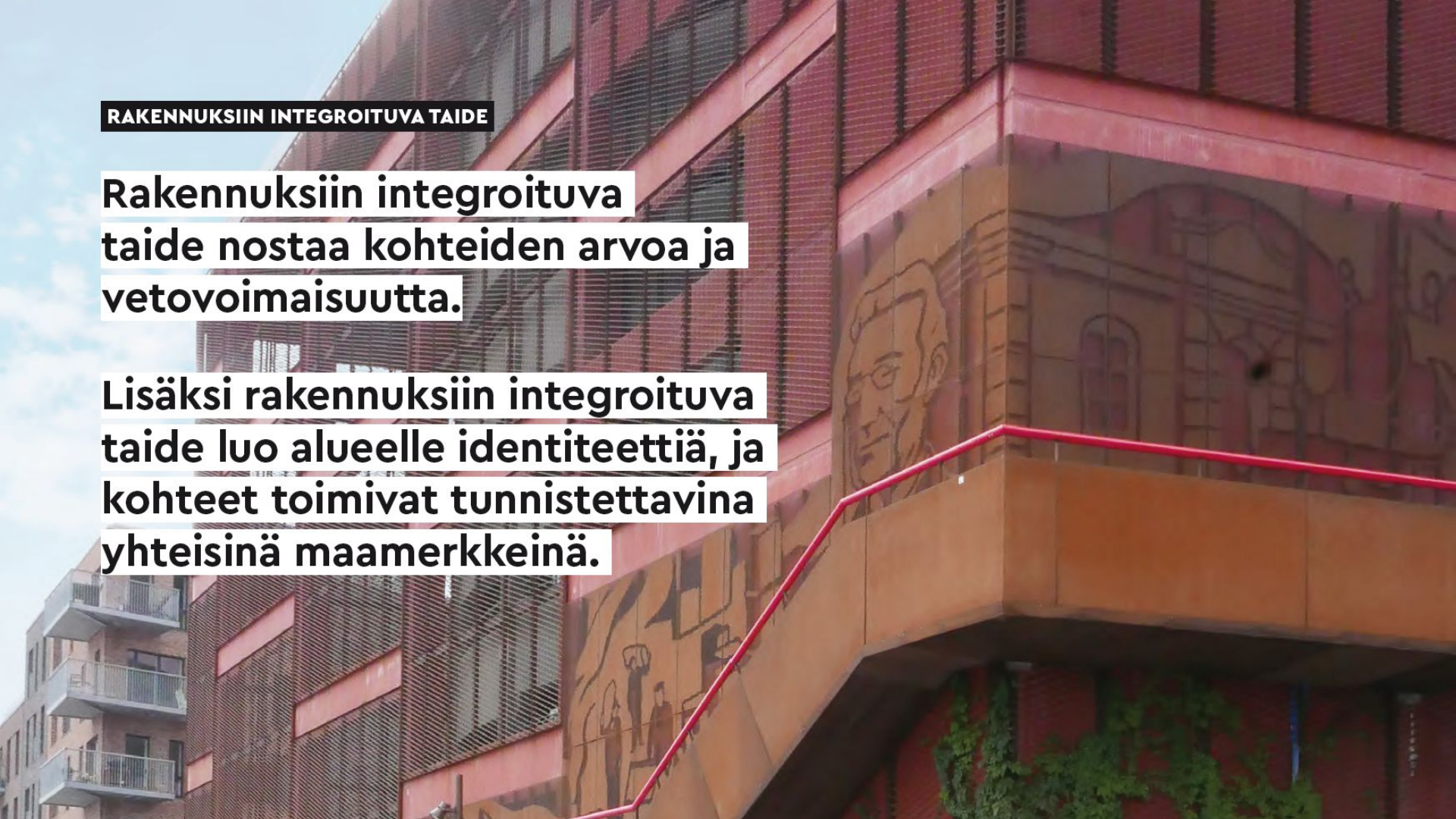
**Materiaalin tuntemus
ja käsityöläisyyden
inhimillinen kosketus**

Tiimit ja taiteilijuus muutoksessa

VÄLIAIKAINEN TAIDE

**Jo työmaavaiheessa väliaikainen taide voi
tuoda rakennushankkeelle myönteistä
näkyvyyttä ja mediahuomiota.**

LOOKING KIND OF SMART. SEE YOU IN 2018.

RAKENNUKSIIN INTEGROITUVA TAIDE

Rakennuksiin integroituva taide nostaa kohteiden arvoa ja vetovoimaisuutta.

Lisäksi rakennuksiin integroituva taide luo alueelle identiteettiä, ja kohteet toimivat tunnistettavina yhteisinä maamerkkeinä.

MUOTOILUN JA ARKKITEHTUURIN KOHOKOHDAT

Muotoilun kohokohtien ympärille voi muodostua yhteisöllisyyttä. Lisäksi muotoilun ja muotoilijan arvostus voi nousta kaupunkilaisten kokiessa taidetta arkiympäristössään.

Kruunuvuorenranta, Helsinki: B&M, 3D-mallinnus Topi Äikäs,
patinointitekniikka Pertti Kukkonen

Helsinki, Arabianranta: taide Berry Creative, patinointi seppämestari Jouko Nieminen

KUVA ALEKSI POUTANEN

Kruunuvuorenranta, Helsinki: B&M, 3D-mallinnus Topi Äikäs,
patinointitekniikka Pertti Kukkonen

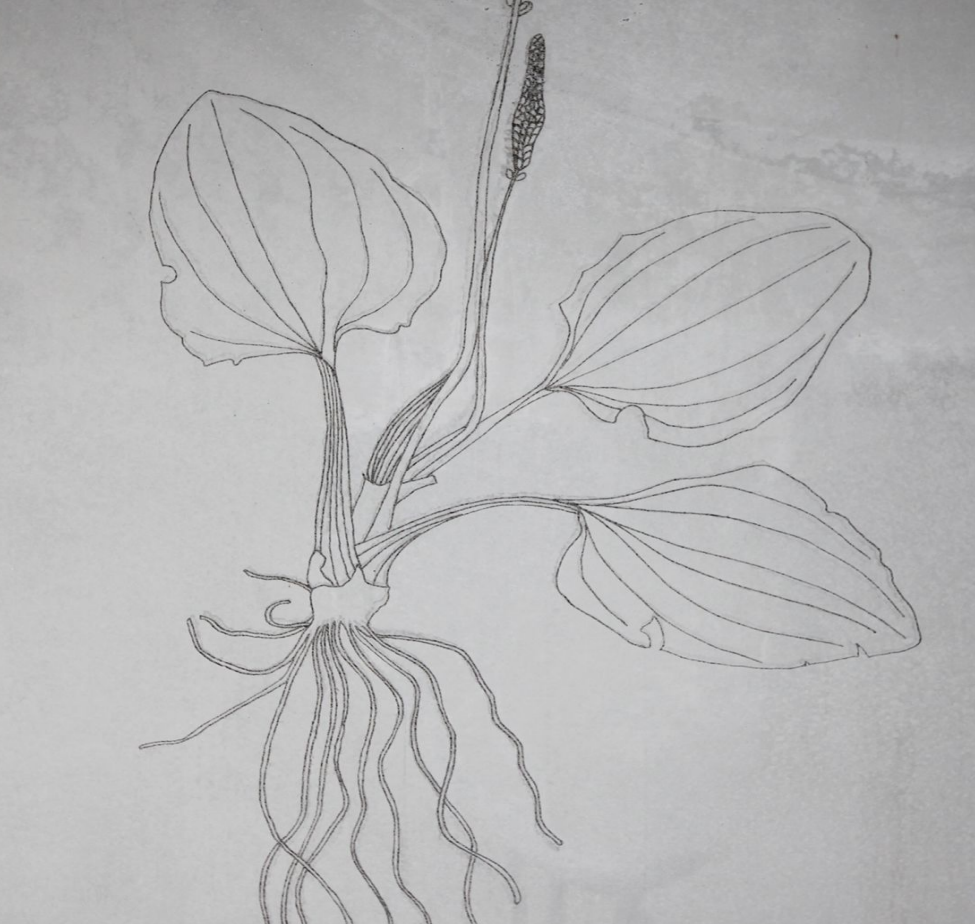

Arabianranta, Helsinki: kokonaisuus Maanlumo ja Berry Creative

KUVA MIKA HUISMIN DECOPIC

Arabianranta, Helsinki: kokonaisuus Maanlumo ja Berry Creative

Arabianranta, Helsinki: taide Berry Creative

1

**Taide rakentaa
Ranta-Kartanosta
positiivisen ja
vetovoimaisen
alueen.**

- ▶ Taide luo alueen identiteettiä ja tekee alueesta omaleimaisen.
- ▶ Taideohjelmassa otetaan huomioon lahtelaiset vahvuudet, paikalliset tekijät ja yhteishengen kohottaminen.

2

**Taide on
kaunista,
kestävää ja
luonteva osa
ympäristöä.**

- ▶ Taideohjelman kokonaisnäkemys ohjaa alueen suunnittelua.
- ▶ Taide on teknisesti toimivaa, kestävää ja helposti kunnossa pidettävää.

3

**Taide houkuttelee
ihmisiä alueelle
ja kutsuu
luokseen
yhä uudelleen.**

- ▶ Puistoväylästä tulee luonteva ja houkutteleva kävelyn ja pyöräilyn reitti kaupungin ja rannan ja välillä.
- ▶ Alue tarjoaa katseltavaa ja virikkeitä eri vuoden- ja vuorokaudenaikoina.

Kivistö, Vantaa: taide Berry Creative

Louisiana, Tanska: Arne Quince

Louisiana, Tanska: Richard Serra

Lontoo, Iso-Britannia: AOR

Arabianranta, Helsinki: Tuuli ja Kivi Sotamaa, Elina Aalto, Pekka Kauhanen

H-sairaala, Hyvinkää: Anne Vasko, Olli Larjo ja Berry Creative